

KURIER WIECZORNY

PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 192

Kraków, poniedziałek dnia 18 lipca 1938 r.

Rok II

Akcja trockistowska W PARTII M. PIVERTA

Paryż PAT. Obrady kongresu organizacyjnego nowej partii skrajnie lewicowej, t. zw. partii socjalistycznej robotniczej i chłopskiej Marceau Piverta, odbywają się w atmosferze dość poważnych trudności. Grupa Marceau Piverta, która podczas gdy znajdowała się jeszcze w łonie partii socjalistycznej, występowała na wszystkich zgromadzeniach partyjnych jednomyślnie, w momencie konstytuowania się jako partia niezależna wykazuje bardzo poważne rozbieżności wewnętrzne, które się ujawniły już przy formułowaniu programu.

Jedną z pierwszych trudności było zagadnienie zamieszczenia lub niezamieszczenia w programie formuły o „dyktaturze proletariatu”. Cały szereg delegatów kongresowych ostro wystąpił przeciwko wprowadzeniu tej formuły, wskazując, że w Sowietach doprowadza ona do degeneracji reżimu w duchu dyktatury osobistej. Ostatecznie niewielką większością głosów uchwalono wprowadzić do programu zamiast formuły „dyktatury

proletariatu” formułę „dyktatury klas pracujących”.

Drugim zagadnieniem spornym była kwestia ewentualnego udziału nowego stronnictwa we „Frontie Ludowym”, Morceau Pivert, pomimo dużego wysiłku i kilkakrotnej interwencji na rzecz wzięcia udziału we „Frontie Ludowym” nie zdołał przeprowadzić swego stanowiska i większością 100 głosów przeciwko 83 kongres or-

ganizacyjny przyjął na razie formułę, wypowiadającą się przeciwko przystępowaniu nowej partii do „Frontu Ludowego”.

Kongres okazywał najdalej idącą jednorodność tylko w sprawie krytyki dotychczasowej polityki „Frontu Ludowego”, którą nazywano w dyskusji „polityką zdrady wobec klasy robotniczej i polityką, doprowadzającą klasę robotniczą do nędzy”.

Solidarność francusko-brytyjska jeszcze raz podkreślona

Londyn PAT. na temat wymiany listów między premierem Daladierem a Chamberlainem „Sunday Times” dowiaduje się: Premier Daladier, po wołując się na ścisłe porozumienie, uzyskane w Londynie w czasie swej wizyty z ministrem Bonnetem w początkach maja, pragnął uzyskać od Chamberlaina zapewnienie, że premier brytyjski w dalszym ciągu uznaje solidarność francusko-brytyjską jako najważniejszy instrument w żywo-

tnych kwestiach polityki zagranicznej. Premier Daladier miał wskazać poza tym, że spór między Czechami a Niemcami w sprawie Sudetów wywołać może ponowne napięcia, a tak że miał dać wyraz niezadowoleniu ze stanowiska Włoch które nie wznowiły rokowań z Francją, pomimo zamknięcia granicy pirenejskiej, wywierając zarazem presję na Londyn w sprawie zmiany warunków wejścia w życie porozumienia włosko-brytyjskiego.

Odpowiedź premiera brytyjskiego całkowicie uspokoiła Francję. Stanowisko W. Brytanii, że nie jest ona w stanie zmienić warunków wprowadzenia w życie porozumienia włosko-brytyjskiego, zostało zakomunikowane w Rzymie.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział V karny dnia 28 czerwca 1938 r. Nr. akt. V Pr. 45-38.

Sąd Okręgowy Wydział V w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie:

I. Zatwierdza się po myśli §§. 489, 493 austr. proc. karn. zarządzoną i wykonaną przez Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie dnia 20. VI. 1938 r. przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 20. VI. 1938 r. L. B. II. 2/b/220/38 konfiskatę czasopisma „Krakowski Kurier Wieczorny” Nr. 164 z daty 20. VI. 1938 r. z powodu treści artykułu zamieszczonego na stronie 1 p. t. „Aresztowanie sekretarza Sądu Apelacyjnego w Poznaniu” w całości, albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona występku z art. 159 KK.

II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższego artykułu a zakaz ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Krakowski Kurier Wieczorny” i w dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Postępy wojsk gen. Franco

Barcelona (PAT) Komunikat ministerstwa obrony narodowej, stwierdza że na froncie armii wschodniej oddziały powstańcze, wspierane przez przeszło 50 czołgów i nieustającą działalność lotnictwa, zajęły po zakończeniu walki Barracas i Pina.

Salamanca (PAT). Komunikat kwateru głównej stwierdza, że wojska gen. Franco po przewycięczeniu oporu nieprzyjacielskiego na froncie castellońskim zajęły Zucainat i Ludiente, jak również ważne pozycje strategiczne na północy i południu od tych miejscowości. Na froncie teruelskim zajęto Nogneruela i Fuentes de Rubieleles. Na południu od tych miejscowości zajęto wielki obszar terytorium. Liczba jeńców nie została jeszcze ustalona, wynosi jednak wiele setek ludzi. W ręce zwycięskich wojsk wpadła wielka zdobycz wojenna.

Podróż Roosevelta

San Diego PAT. Roosevelt wyjechał z San Diego na pokładzie krążownika „Houston”. W okolicy wyspy Cedros u wybrzeży Kalifornii prezydenta Roosevelta pożegnał przedstawiciel Cardenas.

Kombatanci niemieccy wstępują do henleinowców

Praga (PAT) Organizacja niemieckich kombatantów „Haimatsoehne im Weltkrieg” powzięła uchwałę przystąpienia do bloku Stronnictwa Sudecko-niemieckiego.

Prowokacyjne pogłoski w prasie niemieckiej

Berlin (PAT). Pomimo oświadczenia posła czeskiego w Berlinie, jak i czeskiego w Berlinie, jak i czeskiego biura prasowego, dementujących pogłoski o ruchach wojska czeskiego na pograniczu Śląska niemieckiego, prasa niemiecka jednomyślnie wskazuje, że dementi praskie jest wymijające.

Ostry ton prasy niemieckiej ma, wedle opinii obserwatorów, na celu wywarcie presji na Pragę w decydującej fazie rokowań o statut narodowościowy.

Zbyteczny protest Japonii

Moskwa PAT. W związku z wiadomością o przekroczeniu granicy Sowiecko-Mandżurskiej w dn. 11 b. m. przez żołnierzy Sowieckich oraz w związku z protestem, złożonym w tej sprawie przez charge d'affaires Japonii w Moskwie Niszi, agencja Tass ogłosiła komunikat, twierdzący, że jezioro Czanczi znajduje się na terytorium P.S.R.R. i że wobec tego pogwałcenie granicy nie miało miejsca.

Urząd do badania rasy w Austrii

Wiedeń (PAT). Kierownik gau Wiednia Globotnik wydał rozporządzenie którego mocą wszelkie badania w sprawie pochodzenia rasowego przeprowadzać będzie założony specjalnie w tym celu urząd wspólnie z antropologicznym instytutem uniwersytetu wiedeńskiego.

Tokio nie zgadza się na żądanie Anglii

Tokio PAT. „Tokio Asahi Shimbun” donosi, że rząd japoński postanowił nie uwzględnić żądania Anglii o do przywrócenia wolności żeglugi na rzece Jangtse.

Koncentracja wojsk sowieckich

Tokio. Agencja Domei donosi z Senlu, że graniczny konflikt Sowieców z Mandżukami ma być załatwiony w drodze bezpośrednich rokowań z dywizją sowieckich wojsk okręgu przymorskiego. Dalej „Domei” donosi, że w ciągu ubiegłej nocy koło Possjetu na południu wy zachód od Władywostoku, rozpoczęła się koncentracja wojsk sowieckich.

Tokio (PAT) Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, w związku z incydentem pod Hunczem, że oddziały japońskie zamordowały na wzgórzu koło jeziora Hosanhu japońskiego zandarma. Dnia 17 lipca rząd japoński złożył w tej sprawie ostry protest w Moskwie.

SŁOJE DO KONFITUR

NAJTANIEJ

1/8 ltr.	1/4 ltr.	1/2 ltr.	3/4 ltr.	1 ltr.	1 1/2 ltr.	2 ltr.
—10	—12	—15	—18	—23	—28	—30

J. DIENER Kraków, Szewska 20

Przegląd prasy

Przyjaciel Ministra Opieki Społecznej

Wileński „Kurier Powszechny“ w swym artykule p. t. „Zakała polskiej kultury“ dn. 15. bm. pisze:

Edmund Czechowicz, właściciel majątków Komaje, Pustelnia i Surwiliszki w powiecie świeciańskim, których obszar wynosi około półtora tysiąca hektarów. Chodzi mi zasadniczo o to, w jakim stopniu wymieniony obszarnik promieniuje kulturalnie i wychowawczo na swe środowisko, na okoliczne wsie, na miasteczko, służbę swą i t. p.

Kultura rolna we wspomnianych majątkach jest zupełnie prymitywna i niczym się nie różni od wsi okolicznych, nawet jest niższa, bo w gminnej księdze gruntowej figuruje na majątkach 575.76 ha II kategorii, za które nawiasem mówiąc płaci się tylko 1/5 część podatków w stosunku do należności za kateg. I, oraz 273,89 ha gruntu III kategorii, za które zupełnie nie płaci się podatków. Żaden najędźniejszy gospodarz z sąsiednich okolic nie ma tak wielkiego procentu grunty nieuprawnych i marnujących się. Pustyni piaszczystych nigdzie tu nie ma. Pomyśleć — 273,89 ha marnującej się ziemi z powodu tego, że... „dziedzić tak chce“. Od kilkudziesięciu lat nie widać tu żadnych zmian na lepsze, żadnego postępu i inwestycji w formie tak koniecznych potrzebnych tu cegielni, wapiarni, torfowni, młynu, tartaku, elektrowni i t. p.

Domy, w których mieszkają parobcy są wilgotne, stare, zgniłe, bez podłóg, podparte wewnątrz drągami. W jednej komorze żyje po kilkanaście osób. **Warunki życia tych parobków to obraz nędzy i rozpacz.** Nikt nie zagląda do tych jaskiń śmierdzących, gdzie wegetują dzie siatki najniešťszeliwsiych ludzi XX wieku. Nie chce zauważyć tego żaden inspektor pracy, żaden dygnitarz zajeżdżający do dziedzica na jajecznicę, na polowanko i pogaduszki — panie dziejku... że „w Polsce jest byczo“.

Niezmiernie są ciekawe też obyczaje p. Czechowicza. Zwracającym się do niego właścicielom z okolicznych wsi, parobkom, ekonomom swoim i t. p. podaje na powitanie łokieć do pocałowania. Z powodu różnych zależności materialnych czynią zadość zwyrodniałym zachciankom p. Czechowicza i całują. On nato po zwala bez żadnego wstydu. Wysuwa łokieć i wita interesenta wyrazem „mój Kochany“, co przypomina smutnej pamięci hałaburdę z Nieświeża, Radziwiłła Panie Kochanku.

Widocznie nie są to jednak wielkie grzechy, skoro

„... nie chce zauważyć tego żaden inspektor pracy...“

A może nawet zależy gdyż...

„P. Czechowicz przy każdej sposobności powołuje się na swe szerokie stosunki towarzyskie i znajomości z ministrami, szczególnie nadużywa imienia ministra Opieki Społecznej, p. Zyndrama Kosińskiego“.

Kurier Powszechny“ nie rozumie się widocznie na subtelnościach, bowiem jak te stare ciotki, co to „siedzą na kanapie i mają za złe“ — gorszy się i strofuje:

„Wygląda to bardzo brzydko i demoralizująco, gdyż jak się powiedziało p. Czechowicz ma właśnie ogromne grzechy podpadające pod resort wymienionego ministra“.

Zaniepokojenie w Paryżu

Paryż. PAT. Nadeszłe do Paryża wiadomości o wydaniu przez niemieckie biuro prasowe depechy o zarządzeniach wojskowych i ruchach wojsk w Czechosłowacji w okolicy Trauwuk oraz gorączkowe zaprzeczenia i sprostowania czeskie, a także zaognienie się polemiki pomiędzy prasą czeską a niemiecką, wywołały w Paryżu pewne zaniepokojenie.

Kostek-Biernacki na widowni!

Nazwisko Kostka — Biernackiego aktualnego wojewody poleskiego, związane jest nierozdzielnie z okresem Brześcia. Zdanie powyższe nie wymaga żadnych dalszych komentarzy. Mimo to są w Polsce ludzie, dla których Kostek — Biernacki jest wzorem. Tak, wzorem... jak poświadczy cytat z „Jutra Pracy“.

Prasa niechętnie wspomina płk. Kostka — Biernackiego. Jest to aż nadto zrozumiałe. Dopiero ostatnio przed batalią pod parkanami, jaka stoczył wierny wachmistrz Soroka premier gen. Słowoj — Składkowski (określenie Cata), dzienniki rozplątały się o „oryginalnych“ przygodach wojewody poleskiego. Ten poleski Harun al Raszyd (w przybliżeniu) wędruje ubrany w zgrzebna koszule

w papcie po sadybach ludzkich, oglądając kurne chaty, by wy badać nastroje ludności. Głośno było o tem, że w czasie swej ostatniej wędrowki wlaźł przez okno do siedziby posterunku Pol. Państw. i niespostrzeżony przez nikogo zabrał karabiny. Jak widać z tego zainteresowania i równoległe rozpiętość zdolności wcale niezwykłe.

Być może, że te przygody sprawiły iż grupa „Jutra Pracy“ przypomniawszy sobie o pokrewieństwie duchowym, jakie łączy posłów Budzińskiego, Hoppego, Dudzińskiego, twórcy „żartów pijackich“ b. premiera sen. Kosińskiego z Kostkiem Biernackim.

Według „Jutra Pracy“ Kostek — Biernacki to swój człowiek. Można na nim polegać! Tak jak na Ryszarku, który rozbija się autami po Niemczech. Otóż Kostek — Biernacki stanowi „wyraz wstydu i siły“. Kostek Biernacki — jak się już wyżej rzekło — do wszystkiego zdolny. „...Kiedy był potrzebny wstrząs, któryby mógł zastąpić nowe pożary i zawieruchy, ciężką taczkę wziął Kostek — Biernacki pisze „Jutro Pracy“. Dalej z artykułu dowiadujemy się, że „historyk spraw narodowościowych w Polsce napewno nazwisko Kostka — Bierna-

ckiego postawi na pierwszym w Polsce miejscu“. Możliwe, że tak będzie, ale tym historykiem będzie zapewne prof. Kozłowski, co do którego „Gazeta Polska“ zastosowała anegdotekę o pewnym profesorze, który ocenił pracę naukową swego ucznia w sposób następujący:

„Znalazłem w pańskiej pracy dużo poglądów prawdziwych i dużo poglądów nowych; ale te, które są prawdziwe, nie są nowe, te zaś które są nowe, nie są prawdziwe“.

Pochwała takiego historyka bezwartościowa. Czytamy w dalszym ciągu... „Kostek — Biernacki godny polecenia jako wzór nacjonalizmu realizowanego“. Co za nowość, ale sympomatyczna nowość! Nowościami są również inne cechy wojewody poleskiego...

„Jego rozumna polityka i godna podkreślenia nie znająca godzin pra-

ca zwraca Polsce obojętnie i oddalające się już Polesie, a kiedy wychowa sobie następcę, kiedy będzie mógł spokojnie ruszyć dalej, pamiętajmy, że jest taka kraina, w której trzeba wycinać rosnące od lat pokrzywy. Pamiętajmy, że Wołyń woła o Kostka — Biernackiego“.

Kostek — Biernacki, genialny administrator, wychowa sobie następcę. Kraina w której wycina pokrzywy... Nowy posterunek: Wołyń! A potem... Kiedy będzie mógł spokojnie ruszyć dalej... Przewidujemy: tak jak „nawraciacze“ forytują woj. Grażyńskie go na przyszłego premiera, tak samo może zwolennicy „nacjonalizmu realizowanego“ wysunąć swego kandydata na urząd premiera w osobie woj. Kostka Biernackiego. Ale nas obecnie nie dziwiłby p. Kostek — Biernacki jako premier.

K. M.

Drogi propagandy niemieckiej w Polsce

Niemieckie stypendia dla akademików polskich

Niemieckie biuro propagandy w Bernie zaofiarowało polskim akademikom kilkadziesiąt stypendiów, po 120 zł każde na odbycie kursu propagandowego „Neues Deutschland“. Nie należy chyba dodawać, że stypendia powyższe zostały udzielone w drodze organizacyjnej młodzieży nacjonalistycznej.

Ciekawe jest, czy władze administracyjne udzielią tym przyszłym polskim „gauleiterom“ paszportów i czy zainteresowały się drogami, którymi te stypendia docierają do młodzieży polskiej. Mamy bowiem wrażenie, że stypendia to tylko jeden dział propagandy niemieckiej w Polsce, dążącej wszystkimi sposobami do powiększenia u nas zamętu i anarchii.

Gdański dyktator naśladuje sudeckiego kolege

Gdański „wódz“ Foerster śladami swego kolegi z Sudetów — wraz z żoną i adiutantem udał się na tygodniowy polityczny pobyt do Londynu. Odbył tam szereg rozmów z przywódcami opozycji angielskiej, a więc z Donaldem, przywódcą Labour Party, referentem budżetu lotnictwa wojennego, znanym z wojennych nastawień, z sir Archibaldem

dem Sinclairem, przywódcą partii liberalnej i Churchilllem, posłem konserwatywnym, krytycznie nastrojonym do polityki Chamberlaina.

Gdański gauleiter spotkał się z chłodnym przyjęciem. Przywódcy opozycji dali mu do zrozumienia, że punkt ciężkości spraw gdańskich znajduje się nad Wisłą i tam należy szukać przede wszystkim rozwiązania.

Jeśli zjawiają się jakieś urzędowe komentarze do podróży p. Foerstera ze strony polskiej, to prawdopodobnie będą one mówić o prywatnej polityce gdańskiego kacyka. Ten spokój olimpijski, cechujący nasze czynniki oficjalne w odniesieniu do spraw gdańskich, jest godzien podziwu, ale już w żadnym stopniu nie zadowala społeczeństwa polskiego, które jest zaniepokojone awanturczą polityką władców drugiego polskiego portu — Gdańska.

Dywersja włoska w Jamanie

Sanaa. (Jamar) PAT. W Jamanie dokonuje się stopniowy zamach stanu przez odsuwanie od rządów starego króla Jachii i wzrastający wpływ na sprawy państwowe następcy tronu księcia Achmeda Sajful-Isma. W otoczeniu księcia mówią zupełnie otwarcie o konieczności współpracy z Włochami, by uniknąć losu Handramautu, Adenu itp.

Premier Imredy jedzie do Rzymu

Budapeszt. PAT. Premier Imredy i minister spr. zar. Kanya wyjechali dziś do Rzymu.

Lekarz odsiedział karę za strajk rolny

Dębica. Członek koła Stronnictwa Ludowego w Nagoszynie, lekarz dr. Franciszek Dygoń, powrócił do Nagoszyna po dwumiesięcznym pobycie w więzieniu, które odsiedział za tamtegoroczny strajk chłopski.

Nowe zamachy w Tel-Awivie

Jafa. PAT. Na przedmieściu Tel-Awivu zamordowano 3 Arabów. 2 Żydów zastrzeliło starca muzułmana w pobliżu m. Abu Kebir. W okolicy rolniczej Ramat Hakoresz zamordowano Żyda.

Paryż przed przybyciem króla Anglii

Paryż. PAT. Stolica Francji i cała prasa paryska znajdują się pod znakiem rozpoczęcia się we wtorek wizyty angielskiej pary królewskiej. Dzienniki paryskie opisują z największym szczegółem urządzenie wnętrza pałacu d'Orsay, w którym król i królowa mają zamieszkać w czasie pobytu w Paryżu. Wyliczają ilość godzin, które potrzebne były ekipie tysięcy robotników na przebudowanie i dostosowanie tego pałacu do celów pobytu królewskiego. Zamieszczają fotografie dekoracji poszczególnych i obrazów, które z różnych muzeów i zamków

francuskich zostały sprowadzone dla udekorowania apartamentów królewskich, obrazów związanych przeważnie z historią Anglii i stosunków francusko — angielskich.

Chłopi nie chcą nowych organizacyi

Polska Agencja Agrarna podaje: Pod Krakowem w Zielonce odbyło się zebranie chłopów, którzy brali udział w historycznym momencie roku 1918 rozbrajania okupantów austriackich w Krakowie. Na zebraniu referowali gen. Roja, który proponował założenie specjalnego związku, do którego należeliby uczestnicy tej akcji. Chłopi wypowiedzieli się przeciwko tworzeniu nowych związków, uważając, że wszystkie one mają na celu tylko osłabienie spójności wsi, której winna wystarczyć jedna organizacja polityczna oraz odpowiednie organizacje gospodarcze. Natomiast chętnie służą będą materialem do opracowania historii uwolnienia Krakowa od Austriaków.

Walka OZN. z klasowymi Związ. Zawodowymi

Łódź (PAA). Na zebraniach robotniczych, zarządzanych przez Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych OZN, dochodzi coraz częściej do starć ze zwolennikami Klasowych Związków Zawodowych. Ostatnio w Zgierzu obecni byli na zebraniu ZPZZ, socjaliści rozbili zebranie.

Niemcy zarzucają „zdradę” jednemu z państw sąsiednich

Prasa zagraniczna donosi, że na nie dawno wydanym bankiecie, premier Goering w ostrych słowach przedstawił „zdradę” jednego z państw sąsiednich w kryzysie czeskim namiętnych majowych. A kiedy jeden z dyplomatów zapytał dlaczego, odparł, że „neutralność nie wystarcza Niemcom”.

Oczywiście, nie trzeba daleko szukać tego państwa, które lowczy z Bia łowieży miał myśli. Napewno mowa była o państwie, które związane jest z Niemcami paktem o nieagresji, paktem przyjaźni. I, nie to jest ciekawe, że Goering w ten sposób wywdzięcza się temu państwu za gościnne, bardzo serdeczne przyjęcia, jakich doznawał na polowaniach, urządzanych dla niego z przepychem przez to państwo właśnie. Poważne rozważania są czy się z samym pytaniem: na jakiej podstawie Goering mówi o „zdradzie”? Dlaczego neutralność uważa za „zdradę”? Znaczyliby to, że istnieje jakieś potajemne klauzule, zobowiązania sojusznicze, które obligują to państwo do czegoś więcej niż neutralności. Bo inaczej trudno zrozumieć dlaczego Niemcom neutralność nie wystarcza?

Chyba, że pan Goering osobiście otrzymał podczas przerw w polowaniu jakieś przyrzeczenia, czy zapewnienia które go upoważniły do zarzucania sojusznikowi „zdrady”. My tylko wiemy jedno: minister spraw zagranicznych omawianego państwa oficjalnie oświadczył na zapytanie Francji i Anglii, że kraj przez niego reprezentowany pozostanie w razie wojny czochosłowacko — niemieckiej, neutralny. Oba państwa zachodnie przyjęły to oświadczenie z zadowoleniem do wiadomości.

Innego zdania wprawdzie jest opinia demokratyczna tego kraju, które mu premier pruski zarzuca „zdradę”, a mianowicie domaga się ona by kraj ten stanął zdecydowanie po stronie napadniętej Czechosłowacji i to we własnym interesie.

Byłoby pożądanym, aby minister, który onegdaj powrócił z trzykrotnej podróży z nad Bałtyku, wyjaśnił nie tylko własnemu narodowi, ale całemu światu, co upoważniło pana Goeringa do zidentyfikowania polityki neutralnej ze „zdradą”, zwłaszcza wobec oświadczenia, że „aktywność Polski, na terenie międzynarodowym opiera się na uwzględnieniu suwerenności każdego państwa. Czyli przede wszystkim własnego!”

Skoro — mówiąc słowami tego ministra — polityka zagraniczna jego kraju, posługuje się prostolinijnymi metodami, to dlaczego znalazł się taki Goering, który stara się doszukiwać w tym jakiejś ukrytej myśli, czy ukrytych zamiarów?

Dlaczego tej „prostolinijnej metodzie” postępowania sojuszniczego państwa, zarzuca on „zdradę”?

Obawiamy się, że zamiast bezpośredniej odpowiedzi na to drastycz-

ne pytanie usłyszymy, w myśl zasady: uderz w stół a odezwą się nożyce — odpowiedź od pana Cata — Mackiewicza mniej więcej tej treści: „oskarżenie państwa sąsiedniego przez Goeringa o zdradę, jest aktem dobrej woli, wypływającym z ogólnego ograniczenia praw międzynarodowych stosowanym w tym państwie przez obecnie tam panujący system; jest reakcją na to, że ultrazagadkowy — dla p. Cata — min. Beck toleruje bezprzykładne zachowanie się organu prasowego woi. Grażyńskiego wobec umiłowanych „ideowo” przez p. Cata, Niemiec hitlerowskich”.

Pan Cat ubolewa nad tym, że organ zniechęconego przez konserwę węgierską „obraża cały naród niemiecki”, że popełnia nieznaczące gaffy wobec wroga Polski Ludendorfa. Fakty uważa a „niepolska” i nie-rycerska swarliwość i wrzaskliwość”. Natomiast „głębokie poczucie patriotycznego obowiązku”, które skłoniło pana Cata do napisania filipiki w

obronie ciągle „napadanych przez prasę polską Niemiec”, uważa za polskie i rycerskie „pomawianie narodu do którego p. Cat jednak się zalicza o zdradę, tylko dlatego, że Niemcom neutralność nie wystarcza...”

Zaiste ma pan Cat rację: „patriotyzm — jak pisał Władysław Studnicki — nie polega na schlebaniu cudzemu narodowi (w danym wypadku Niemcom) i to wcale rodzinemu narodowi nie szkodzi i bynajmniej go nie hańbi...”

Takiego zdania jest pan Studnicki.

Na szczęście, że w Polsce jeszcze trochę tej polski rycerskiej zostało i że „Słowo” wileńskie i jego maniere prohitlerowskie, nie reprezentują jeszcze wszystkich Polaków.

Dlatego opinia polska winna to do brze pamiętać:

Neutralność jest dla Niemiec zdradą!

Ster

Znowu policzek wymierzony totalizmowi

Japonia musiała zrezygnować z urzędowania Olimpiady w roku 1940. Musiała to uczynić pod presją państw Demokratycznych. Względy sportowe nie wchodziły tu w ogóle w grę. Większość państw oświadczyła, że nie obeśle Olimpiady, skoro ona odbędzie się w państwie, które spowodowało wojnę i wojnę tę prowadzi na terenie państwa drugiego. Tylko Niemcy i Włochy a także te państwa, które nie mogą, czy nie chcą się wyraźnie odciąć od osi Berlin — Rzym — Tokio, łudziły się, że nic nie zdoła przeszkodzić Japonii w odbyciu u niej igrzysk olimpijskich. Atoli rachuby te mocno zawiodły. Japonia, państwo dyktatorskie, państwo, które napadło na kraj pragnący niezależności i wolności, pod presją opinii demokratycznej całego świata, musiała zrzec się zaszczytu urzędowania olimpiady.

Boć przecież nie trudno sobie wyobrazić aby uroczystości, których idea, główna myśl przewodnia, nacechowane są tendencjami pokojową, odbywały się w kraju, który tę ideę zламаł, zbezczeszczył. Prasa hitlerowska, zaskoczona faktem rezygnacji Japonii z Olimpiady, usprawiedliwia się tym, że Japonia pragnie skoncentrować cały swój wysiłek na froncie wojennym.

W ten sposób Niemcy potwierdzają tylko słusność tezy państw demokratycznych, a mianowicie, że w państwie wojennym nie może się odbywać uroczystość symbolizująca najszlachetniejszą ideę pokojową.

W każdym razie Japonia otrzymała moralny policzek a z nią także i ci, którzy nie wyobrażali sobie możliwości odebrania

Japonii prawa goszczenia na igrzyskach sportowców całego świata.

Tak więc otrzymują policzek, za policzekiem.

Idem.

Melduję posłusznie

Dwa rekordy sportowe

Stany Zjednoczone ogarnął niebawem entuzjazm. W czwartek wieczór lotnik Howard Hughes ukończył triumfalnie lot dookoła świata bijąc dotychczasowy rekord Willeya Posta o 85 godzin! Piszą prawdą, że towarzyszyło mu w locie tym niebawem szczęście które zresztą podobno towarzyszy mu w całej drodze życiowej. Rzecz pewna, szczęście to zjawisko niewątpliwie przyjemne, czemu jednak należy przypisać fakt, że taka Japonia ma pech we wszystkim? Możemy zapomnieć na chwilę skoro mowa o sporcie, o nie zwykłym pechu Japonii w Chinach, o straszliwej doprawdy kompromitacji, jaką stała się wyprawa japońska do Chin, jeśli jednak weźmiemy dziedzinę sportu, to tu również możemy dostrzec ten sam pech. Oto dzienniki donoszą, że Tokio ostatecznie zrezygnowało z urzędowania XII Olimpiady u siebie.

Urządzenie Olimpiady — to zaszczyt, o który ubiegają się wszystkie cywilizowane państwa. Japonia zaszczyt ten uzyskała i cóż widzimy? Sama teraz przyznaje, że nie okazała się jego godną.

Czytamy, że w ciągu roku od chwili wybuchu wojny Japonia sądziła, że odbycie Olimpiady będzie możliwe, obecnie jednak uznała za konieczne zrezygnować najpierw z wystawy w Tokio, a następnie i Igrzysk.

Rezygnując jednak z urzędowania Igrzysk Japonia zabroniła również swoim sportowcom uczestniczenia w XII Olimpiadzie pod pretekstem... że muszą zachować swe siły dla jubileuszowych igrzysk japońskich z okazji 2.600 rocznicy cesarstwa japońskiego.

My jednak wiemy co należy sądzić o tym zakazie, co należy sądzić o sromotnej rezygnacji w ostatniej niemal chwili z zaszczytu urzędowania u siebie igrzysk światowych. Tam, gdzie panuje wojna, tam gdzie ludzie

KUPUJESZ ZDROWIE!
ŻĄDAJĄC TYLKO „OLLA”
„OLLA”
GUMMI
Jako dowodnie najlepsze i najprzebieżniejsze
40-LETNIE DOŚWIADCZENIE FACHOWE
5 NOWOCZESNIE URZĄDZONYCH FABRYK
PATENT AMERYK. DR. BALOGA Nr. 19970111

Porządek dzienny poniedziałkowego posiedzenia Sejmu

Warszawa. (tel.) Porządek dzienny plennego posiedzenia Sejmu w poniedziałek dn. 18. b. m. przewiduje:

1) Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych.

2) Sprawozdanie komisji administracyjno-samorządowej o uchwale Senatu z dn. 1. lipca 1938 r., odrzucającej projekt ustawy o przymusie ubezpieczeń od ognia i o powstającym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, uchwalony przez Sejm dn. 25 marca 1938 r. (sprawozdawca pos. Długosz).

3) Sprawozdanie komisji przemysłowo-handlowej o zmianach, wprowadzonych przez Senat do uchwalonego przez Sejm projektu ustawy o zmianie rozporządzenia prezydenta R. P. o prawie przemysłowym.

CZYTAJcie CODZIENNA PRASE DEMOKRATYCZNA

OD WYDAWNICTWA I

Prosimy o uregulowanie należności z tytułu zaległej prenumeraty.

PIERWSZORZEDNY NA GÓRNYM ŚLASKU HOTEL MONOPOL KATOWICE

100 pokoi, winda, woda bieżąca ciepła i zimna, sygnalizacja świetlna i telefony we wszystkich pokojach —

Telefon 309-51 i 309-55

Czytajcie
„albo-albo”

Plon endeckiego posiewu

Pod powyższym tytułem ukazał się na łamach naczelnego organu Stronnictwa Ludowego „Zielonego Sztandaru” wstępny artykuł, który trafnością swego sądu i wnikliwą analizą stosunków wywołał bardzo znaczne wrażenie w niezależnej opinii publicznej.

Cytujemy ważniejsze ustępy:

Jest w Polsce obóz polityczny, który z nienawiści do żydów uczynił kamień węgielny swego programu i swej idei. Obozem tym jest t. zw. obóz narodowy. Nie ma dla niego ważniejszych spraw do załatwienia, niż sprawa żydowska. Nie jest dla endeckiej ważną sprawą uzyskanie przez masy ludowe należnego im wpływu na rządy w państwie, nie jest ważną sprawą reformy rolnej, ani innych reform społecznych, nie jest ważną walką z reżymem sanacyjnym — jest tylko jedna sprawa ważna i najważniejsza — sprawa żydowska, a jedyny sposób jej załatwienia — to najbardziej po prostaku pojęta walka z żydostwem. Największą podniechęcią do tej walki jest nienawiść, najczęstszą bronią w niej: pałka, żyłtka, kamień lub rewolwer i najczęstszym obyczajem: napaść na przeciwnika z tyłu, lub wtedy, gdy jest bezbronny. Z rozdmuchanego ogniska nienawiści do żydów „rycerze” endeccy usiłują podkładać głównie i pod budynki nieżydowskich organizacji politycznych. Usiłują je podkładać pod każdą organizację demokratyczną, a także pod organizacje chłopskie, wędząc i tu, jeżeli nie żydów, to „komunę” lub „masonów”.

„Bohaterstwo” bojowców endeckich popisują się nie tylko na uniwersytetach w walce ze studiującą młodzieżą żydowską, nie tylko na ulicach miast i miasteczek przy rozbijaniu sklepów czy straganów ale także w denuncjowaniu ludowców w czasie zeszłorocznych wypadków sierpniowych i w napaści na zebrania oraz pochody chłopskie i robotnicze. Ostatnio owe bezwstydne bojkotki, zrodzone z nasienia endeckiej ideologii, nie cofnęły się nawet przed progami świątyni i nie zatrzymało się przed osobą pełniącą kapłańskie czynności księdza katolickiego.

Tutaj autor artykułu p. J. Gr. przechodzi do znanego opisu napaści na księdza Pudra, poczym takie wyciąga z faktu tego wnioski:

Napad więc nie był dziełem niepoczytalnej jednostki tylko, lecz był zorganizowany przez szersze grono osób — łatwo domyśleć się z jakiego środowiska politycznego pochodzących.

Zupełnie zrozumiałe jest oburzenie, jakim odpowiedziała na ten objaw rozpasanego bojówkarstwa zdrowa opinia społeczeństwa.

Zrozumiałe jest to najgłębsze oburzenie metylko dlatego, że ofiarą napadu był ksiądz, a terenem kościół, ale dlatego, że oburzać musi zawsze takie postępowanie wszystko jedno, kogo dotyczy i wszystko jedno, na jakim odbywa się terenie. Napad bojówkarski na bezbronnego żyda chalaciarza, z punktu widzenia zdrowych uczuć ludzkich i moralności chrześcijańskiej, jest też ohydny. To, że napadnięto w danym wypadku w kościele na duchownego katolickiego, który pochodził z żydów, czuje się członkiem narodowości polskiej, czemu niedawno dał wyraz w publicznym oświadczeniu — dowodzi, jak wysoko wznosi się już fala tej nienawiści, którą fabrykuje agitacja endecka. Nienawiść rasowa wystąpiła w tym wypadku na gruncie polskim po raz pierwszy w całej swej ohydnej nagości. Zważmy, jak niewiele już stopni pozostało od czynnego znieważenia księdza katolickiego za to, że w żyłach jego krąży krew żydowska — co jawnego i czynnego przeciwstawienia się chrześcijaństwu, dlatego, iż jest „wymysłem żydowskim” — jak głosi hitlerizm w Niemczech.

Rozważyć to powinni — i wyciągnąć należyte wnioski — i ci katolicy polscy, którzy w prostocie ducha wierzą obłudnym zapewnieniom, iż t. zw. obóz narodowy jest ostoją chrześcijaństwa i katolicyzmu.

Rozważyć to powinna i ta część kleru, która często nadużywa swego wpływu a niejednokrotnie ambon i konfesjonałów, dla torowania ścieżek idei endeckiej, zwalczając z wielką zaciętością ruch ludowy na wsi.

Fale rozkołysanej przez endecków nienawiści (nie tylko zresztą do żydów ale nawet i do mniejszości narodowych słowiańskich) wzbijają się nie tylko w górę, rozchodzą się one także i wszcz. Zasięg ich zaczyna obejmować i niedobitków obozu sanacyjnego, a w szczególności „Ozon”. Oslabiając spójność wewnętrzną naszego państwa, fale tej nienawiści pracują na rzecz tych, w których interesie leży, by Polskę rozsądzały przeciwnictwa i waśnie narodowościowe.

Daleki jestem od tego, by twierdzić, że nie ma w naszym państwie t. zw. sprawy żydowskiej. Obok wielu innych poważnych i pięknych spraw i ta sprawa istnieje i czeka na rozumne rozstrzygnięcie. Program Stronnictwa Ludowego wskazuje całkiem wyraźnie właściwe sposoby tego rozstrzygnięcia. Chłopi zaś ludowcy pracują swą w rozwijającym się ruchu spółdzielczym moment tego rozstrzygnięcia zbliżają coraz bardziej.

Polska jednak nie jest dżunglą a naród

polski nie jest narodem dzikusów, którzy swój stosunek do innych narodowości wyrażają nienawiścią i pałką. Jesteśmy narodem o starej i pięknej kulturze. Stać nas na to, byśmy wszystkie nasze sprawy rozstrzygali zgodnie z ideałami tej kultury. W imię tej polskiej kultury, winien być jaknajmocniej piętnowany każdy objaw zdziwienia w naszym życiu zbiorowym — winny być jak najradzykalniej likwidowane ośrodki, które życie to do poziomu barbarzyństwa chciały by obniżać.

Teraz tylko czekać, jak „Mercury” usz Polski” zrobi z naczelnego organu Stronnictwa Ludowego, organ „niechrzczonej jupenów”, masonów czy żydo — komuny — — —

Ale panowie „Ordynaryjni”, fabrykowna przez was fala nienawiści prowadzi — jak słusznie wywodzi „Zielony Sztandar” — do rozsądzenia Polski od wewnątrz. Każdego tygodnia dajcie na swych „ordynaryjnych” łamach wyraz objawu zdziwienia, godnego jak najmocniejszego piętnowania. Dlatego musimy z całym uznaniem przyklaskać twierdzeniu „Zielonego Sztandaru”, że w imię polskiej starej i pięknej kultury, „winny być jak najradzykalniej likwidowane ośrodki, które życie to do poziomu barbarzyństwa chciałyby obniżać”.

Idem

Sowiety nie wycofają swych wojsk

Tokio. PAT. Według wiadomości, otrzymanych z Moskwy, Sowiety miały odmówić wycofania wojsk sowieckich z pogranicznych miejscowości mandżurskich, zajętych przez czerwoną armię w dn. 12 lipca. Opinia sowiecka uważana jest przez opinię japońską za niedopuszczalną prowokację. Japońskie koła polityczne wskazują, iż wtargnięcie oddziałów sowieckich do Mandżukuo nastąpiło w chwili, w której większość japońskich sił zbrojnych zaangażowana jest w natarciu na Hankou. Dziennik „Tasahi” donosi, że w pobliżu miejsca ostatniego incydentu skoncentrowane są ponad dwie dywizje sowieckie.

Mergatbau, Bonnet i Marchandreau.

Po wizycie londyńskiego ambasadora U. S. A. Kennedy'ego, który przedstawił rządowi waszyngtońskiemu raport o aktualnej sytuacji finansowej, amerykański minister skarbu Morgenthau udaje się w dniu 23 bm. na 4 dni do Francji, gdzie zostanie przyjęty przez ministra spraw zagranicznych Bonneta i ministra skarbu Marchandreau. W międzynarodowych kołach finansowych spodziewają się, iż rozmowy te przyniosą omówienie najistotniejszych zagadnień z dziedziny stabilizacji walut i długów.

Roosevelt wciąż nie ma spokoju

San Diego (Kalifornia). PAT. Prezydent Roosevelt wsiadł wczoraj wieczorem na pokład krążownika „Houston”, na którym odbędzie podróż wypoczynkową po Oceanie Spokojnym. Podczas gdy prezydent przed wyjazdem spożywał śniadanie w m. San Clemente, agenci ochrony zaarrestowali człowieka, znajdującego się w pobliżu, przy którym znaleziono broń palną. Osoby aresztowanego do tejczas nie zdołano zidentyfikować.

Odezwa Ludowców na dzień 13 sierpnia

W związku ze zbliżającą się rocznicą zwycięstwa 1920 roku, Stronnictwo Ludowe wydało następującą odezwę:

Chłopi — ludowcy! Zbliża się dzień 15 sierpnia — rocznica zwycięstwa nad Bolszewikami w roku 1920. Od kilku lat obchodziliśmy ten dzień uroczysto jako wielki dzień Czynu Chłopskiego. W dniu tym chłopi polscy w raterskim wysiłku z robotnikami

Japońskie koła wojskowe zwracają uwagę, że miejscowość Czangkufeng znajduje się w odległości zaledwie pół kilometra od styku granic Korei i Mandżukuo, co stwarza bezpośrednie zagrożenie Korei.

Agencja Domei komunikuje, że ambasada japońska w Moskwie otrzymała polecenie złożenia ponownego protestu wobec rządu sowieckiego. Japonia będzie bezwzględnie nalegała na wycofanie czerwonej armii z terytorium mandżurskiego.

Franko dekoruje sprzymierzeńców

Burgos. PAT. Na posiedzeniu rady ministrów pod przewodnictwem gen. Franco postanowiono nagrodzić gen. Goeringa najwyższym stopniem orderu „Czerwonych strzał”, zaś min. Ciano orderem Izabelli katolickiej. Gen. Fraga został mianowany dowódcą andaluzyjskiego okręgu wojskowego. Naczelne dowództwo armii południowej nadal sprawuje gen. Queipo de Llano.

W Palestynie ekwila spokoju

Jerozolima. PAT. Na skutek surowych zarządzeń, wydanych przez władze, dzień wczorajszy minął w Palestynie względnie spokojnie. W Jerozolimie i w Haifie nie zanotowano żadnego incydentu. Po ulicach obu miast krążą gęste patrole. Szereg aktów terrorystycznych nastąpiło wszakże w różnych dzielnicach Palestyny. W pobliżu Hebronu został zabity Arab, zaś w Saron — Żyd. W Saint Jean Acre bomba zraniła trzech Arabów, zaś żydowski policjant został zabity przez terrorystów.

Znowu wzrasta bezrobocie w U. S. A.

Według danych National Industrial Conference Board, bezrobocie w Stanach Zjednoczonych A. P. wrażliwym wzdłuższym ciągu. Przy końcu maja b.r. ilość ludzi pozbawionych pracy wynosiła już 10 milionów 310 tysięcy, wzrosła więc w ciągu miesiąca o 200 tysięcy, a w ciągu roku o przeszło 4 miliony ludzi.

Jest to objaw zapowiadanego od dawna nowego kryzysu w U. S. A. Jednym z charakterystycznych przejawów tej depresji jest nie notowany spadek produkcji samochodów i wytwórczości w stalowniach.

Dal za socjalizacja Meksyku

Nowy Jork. PAT. Z Meksyku donoszą, że górnicy w stanie Jalisco przegrali przy poparciu władz eksploatację 7-ku kopalni srebra i złota, staronowiczych własność towarzystw zagranicznych. Przejęto trzy kopalnie amerykańskie, 3 angielskie i jedna francuska. Ambasada Stanów Zjednoczonych w Meksyku zażądała od rządu meksykańskiego wyjaśnień w sprawie ekspropriacji własności amerykańskiej.

Pustki w kąpieliskach gdańskich

Władze gdańskie są mocno zaniepokojone zupełnym orakiem letników i turystów w kąpieliskach gdańskich. Jako przyczynę tych pustek władze podają złą pogodę, jaka rządzi się od dłuższego czasu panuje nad morzem. Zła pogoda nie przeszkadza jednak zupełnie temu, że polskie miejscowości nadmorskie są przepełnione. Mamy wrażenie, że w antypolskim stanowisku Gdańska należy szukać przyczyn pustek w kąpieliskach gdańskich.

